

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2848/2019
10.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиља АА, са пребивалиштем у ..., ББ из ..., ВВ, са пребивалиштем у ... и ГГ са пребивалиштем у ..., чији је заједнички пуномоћник Анђелко Лежајић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво и Града Београда, чији је законски заступник Градско правобранилаштво, Београд, ради испуњења обавезе, одлучујући о ревизији туженог Града Београда изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 531/18 од 20.09.2018. године, у седници одржаној 10.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог Града Београда изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 531/18 од 20.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1511/15 од 29.06.2017. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим су тужиље тражиле да се обавезе тужена Република Србија да им, солидарно са Заводом за изградњу града Београда и туженим Градом Београдом, исплати накнаду одређену правноснажним решењем Првог основног суда у Београду Р1 302/10 од 19.07.2012. године, свакој од по 11.546.925,00 динара, укупно 46.187.700,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.07.2012. године па до исплате, као и да им солидарно исплати 1.740.000,00 динара на име трошкова ванпарничног поступка досуђен наведеним решењем Првог основног суда у Београду Р1 302/10 од 19.07.2012. године. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени Град Београд да тужиљама, солидарно са Заводом за изградњу града Београда, исплати накнаду одређену правноснажним решењем Првог основног суда у Београду Р1 302/10 од 19.07.2012. године, свакој од по 11.546.925,00 динара, укупно 46.187.700,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.07.2012. године па до исплате, као и да им солидарно исплати 1.740.000,00 динара на име трошкова ванпарничног поступка досуђен наведеним решењем Првог основног суда у Београду Р1 302/10 од 19.07.2012. године. Ставом трећим изреке одбијен је приговор правноснажно пресуђене ствари. Ставом четвртим изреке обавезане су тужиље да туженој Републици Србији солидарно накнаде трошкове поступка од 138.000,00 динара. Ставом петим изреке обавезан је тужени Град Београд да тужиљама солидарно накнади трошкове парничног поступка од 892.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 531/18 од 20.09.2018. године, одбијене су жалбе тужила и туженог Града Београда и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени Град Београд је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог Града Београда није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба ЗПП. Указивање на повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није релевантно, јер се због те повреде ревизија не може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним решењем Првог основног суда у Београду Р1 302/10 од 19.07.2012. године утврђена је накнада за изузето из поседа, национализовано неизграђено грађевинско земљиште ранијим корисницима, родитељима тужила, укупно 46.187.700,00 динара. Тим решењем је „Завод за изградњу Града Београда“ д.о.о. као крајњи корисник земљишта обавезан да свакој од тужила исплати накнаду од по 11.546.925,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.07.2012. године па до исплате и да им солидарно накнади трошкове ванпарничног поступка. Решењем Првог основног суда у Београду И 45108/13 од 05.04.2016. године усвојен је предлог за извршење на основу извршне исправе - наведеног решења који су поднеле тужиле, па је одређено извршење пленидбом новчаних средстава на рачуну „Завода за изградњу Града Београда“ и исплата на текуће рачуне тужила, а ради обезбеђења наплате потраживања тужилама је дозвољен упис хипотеке на имовини Завода. Утврђено је да је рачун „Завода за изградњу Града Београда“ д.о.о. дуже времена у блокади, да је Завод активно привредно друштво, као и да је Град Београд једини члан овог друштва са уделом од 100%. Тужиле у овом поступку траже наплату потраживања које имају према извршном дужнику – „Заводу за изградњу Града Београда“ д.о.о., од тужене Републике Србије и Града Београда, а који за обавезе Завода одговарају сходно члану 14. став 3. Закона о стечају.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, применом одредбе члана 14. став 1. и 3. Закона о стечају закључили да је тужени Град Београд пасивно легитимисан у овој правној ствари и обавезан да, солидарно са Заводом за изградњу Града Београда, тужилама исплати утужени износ са припадајућом каматом, док је тужбени захтев у односу на тужену Републику Србију одбијен, оценивши да није пасивно легитимисана у овој правној ствари. Такође, одбијен је и приговор правноснажно пресуђене ствари будући да у овом поступку и ванпарничном поступку који је вођен пред Првим основним судом у Београду у предмету Р1 302/10, у коме су противници предлагача били Градска општина Савски венац, „Завод за изградњу Града Београда“ д.о.о. и Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу града ЈП, не постоји идентитет странака.

Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови правилно применили материјално право када су обавезали тужени Град Београд да свакој од тужила

исплати накнаду од по 11.546.925,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.07.2012. године па до исплате.

Наиме, одговорност туженог Града Београда за обавезе „Завода за изградњу Града Београда“ д.о.о. чији је оснивач и једини члан, успостављена је одредбом члана 14. Закона о стечају. Наведеном одредбом је прописано да се стечајни поступак не спроводи, између осталог, према правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а које се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе (став 1), а да за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. овог члана не спроводи стечајни поступак солидарно одговарају његови оснивачи, односно власници, као чланови или акционари (став 3).

У току поступка утврђено је да је тужени Град Београд једини члан „Завода за изградњу Града Београда“ д.о.о., који је као крајњи корисник правноснажним решењем Првог основног суда у Београду Р1 302/10 од 19.07.2012. године обавезан да тужиљама солидарно исплати укупно 46.187.700,00 динара на име накнаде за експроприсано земљиште чији су ранији корисници били родитељи тужиља, као и да је рачун „Завода за изградњу Града Београда“ д.о.о. дуже време у блокади, тј. да је неликвидно привредно друштво дужи времениски период. Код чињенице да се над „Заводом за изградњу Града Београда“ д.о.о. као извршним дужником не може спровести извршни поступак ради наплате потраживања, нити се може покренути стечајни поступак у смислу одредбе члана 14. став 1. Закона о стечају, то је по оцени Врховног касационог суда правилан закључак нижестепених судова да је тужени Град Београд у смислу одредбе члана 14. став 1. и 3. наведеног закона пасивно легитимисан у овој правној ствари, будући да Град Београд као оснивач и једини члан „Завода за изградњу Града Београда“ д.о.о. одговара за његове обавезе утврђене наведеним решењем. Стога су правилно нижестепени судови усвојили тужбени захтев и обавезали Град Београд да тужиљама исплати утужени износ (који је утврђен правноснажним решењем Првог основног суда у Београду Р1 302/10 од 19.07.2012. године),

Неосновани су наводи из ревизије да су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су утврдили одговорност туженог Града Београда за обавезе Завода, чији је оснивач и једини члан. Ревидент сматра да одговорност туженог не постоји у конкретној ситуацији, будући да је Завод активно привредно друштво регистровано као друштво са ограниченом одговорношћу, те да одговара за обавезе својом имовином. Наиме, у конкретном случају солидарна одговорност оснивача за обавезе установе коју је основала, заснива се управо на одредби члана 14. Закона о стечају, како су то нижестепени судови правилно закључили, имајући у виду да у смислу наведене одредбе тужени Град Београд, као оснивач „Завода за изградњу Града Београда“ д.о.о. одговара за обавезе Завода, као правног лица чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а над којим се не може спровести стечајни поступак. Супротно наводима ревизије, правилан је закључак нижестепених судова да је терет доказивања чињенице да се „Завод за изградњу Града Београда“ д.о.о. не финансира претежно или искључиво кроз уступљене јавне приходе или из буџета јединице локалне самоуправе, био на туженом Граду Београду, ово посебно имајући у виду чињеницу утврђену током поступка да је једини члан „Завода за изградњу Града Београда“ д.о.о. управо тужени Град Београд.

Применом члана 414. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд није детаљно образлагао ову пресуду, с обзиром да се ревизијом понављају жалбени наводи на које је другостепени суд дао јасне и правилне разлоге које овај суд у свему прихвата, а образлагањем се не би постигло ново нити уједначеније тумачење права.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета у складу са чланом 153. и чланом 154. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио ревизију као неосновану, односно одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић